

✠ ✠ ✠ **HOKEHANKISD** ✠ ✠ ✠

**HAMPARTZOOM (HAMASDEGH) GELENIAN
LORETTA ANAHID HAMASDEGH GELENIAN**

Requested by: Der Hayr and Board of Trustees
Hamasdegh Armenian School Principal & Faculty

BARKEV KIBARIAN (8th Anniversary)

Requested by: Der Hayr and Board of Trustees
Mary Ann Kibarian
Maral and Bill Skelsey
Barkev and Cheryl Kibarian
Christopher and Gohar Kibarian
Grandchildren Charlotte and Freddie Skelsey
Katie, Sarah, Haik and Chloe Kibarian

2023 & 2024 Membership Dues – Parishioners who have not paid their 2023 Annual Membership dues are encouraged to remit payment. 2024 Membership Dues are also accepted now. The membership fees are \$150.00 per adult and \$50.00 for each full time student ages 18-26. These dues are 100 percent tax deductible.

Der Hayr and the Board of Trustees would like to express their sincere gratitude for all the donors, organizations, parishioners, team members and individuals who participated, volunteered and assisted with the staging of the *2024 Soorp Khatch Annual Food Festival*.

Your continued support and commitment to Soorp Khatch Church is greatly appreciated.

**Ս. ԽԱՉ ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ
SOORP KHATCH ARMENIAN
APOSTOLIC CHURCH**

☞ SUNDAY, SEPTEMBER 29, 2024 ☛

ՉԱՅՆ ԴՉ

ՎԱՐԱԳԱՅ ԽԱՉ

HOLY CROSS OF VARAK

ՀԱՄԱՍՏԵՂ ՀԱՅ ԴՊՐՈՑԻ
ՅԱՏՈՒԿ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ 9:30-ԻՆ
SPECIAL SERVICE FOR
HAMASDEGH ARMENIAN SCHOOL 9:30 a.m.
Ս. Պատարագ Առ. Ժամը 10:30-ին հեռարձակում
Divine Liturgy 10:30 a.m. Live Streamed

Soorp Khatch Armenian Apostolic Church
4906 Flint Drive, Bethesda, MD 20816
Office Hours: 10:00 a.m-2:00 p.m.
Phone: (301) 229-8742; Fax: (301) 229-9393
E-mail: soorpkhatch@verizon.net
Web Page: www.soorpkhatch.org
Archpriest Fr. Sarkis Aktavoukian, Pastor
Home Phone: (301) 977-1863; Cell: (301) 787-5506

DER VOGHORMIA

All Sick

Parishioners

**ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ
ԳԱՂԱՏԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳՐԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ**

----- (6 . 14 - 18) -----

Գալով ինձի, քա՛ւ լիցի որ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ: Այդ խաչին միջոցաւ աշխարհը մեռած է այլեւս ինձի համար, ինչպէս ես մեռած եմ աշխարհին համար: Կարեւորը մարդու թլփատուած կամ անթլփատ ըլլալը չէ, այլ՝ նոր արարած ըլլալը: Թող Աստուծոյ խաղաղութիւնն ու ողորմութիւնը ըլլան բոլոր անոնց հետ՝ որոնք այս սկզբունքին համաձայն կ'ապրին. բոլոր անոնց՝ որոնք իր ընտրեալ ժողովուրդը կը կազմեն:

Այսուհետեւ, խնդրեմ, ոեւէ մէկը աշխարհիկ հոգեբով թող գիտ չնեղէ, որովհետեւ ես Յիսուսի կը պատկանիմ, ինչպէս մարմնիս վրայ վէրքերուն սպիւնները կը վկայեն:

Եղբայրներ, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը ձեր բոլորին հետ ըլլայ: Ամէն:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ

ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

-(24 . 30 – 36) -

Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կ'ըսէ.-

Ապա Մարդու Որդիին նշանը պիտի երեւի երկինքի մէջ, եւ աշխարհի բոլոր ժողովուրդները պիտի ողբան, երբ տեսնեն Մարդու Որդին, որ կու գայ ամպերուն վրայ բազմած՝ զօրութեամբ եւ մեծ փառքով: Երբ մեծաձայն փողը հնչէ, ան իր հրեշտակները պիտի ղրկէ, որպէսզի հաւաքեն իր ընտրեալները աշխարհի չորս կողմերէն, երկինքի մէկ ծայրէն մինչեւ միւսը:

Թգենին թող ձեզի օրինակ ըլլայ: Երբ տեսնէք որ անոր ճիւղերը կը կակուղնան եւ տերեւ կ'արձակեն, գիտէք թէ ամառը մօտ է: Նոյնպէս ալ, երբ բոլոր ըսածներս կատարուին, գիտցէք թէ Մարդու Որդիին գալուստը մօտ է եւ արդէն հասնելու վրայ է: Վստա՛հ եղէք, որ այս սերունդը չանցած՝ ասոնք բոլորը պիտի պատահին: Նոյնիսկ եթէ երկինքն ու երկիրը անհետանան, խօսքերս պիտի չանհետանան:

Սակայն ո՛չ ոք գիտէ թէ ե՛րբ պիտի գայ այդ օրը կամ ժամը. ո՛չ երկինքի հրեշտակները, ո՛չ իսկ Որդին, բայց՝ միայն Հայրը:

 SCRIPTURE READINGS

GALATIANS (6:14-18)

May I never boast except in the cross of our Lord Jesus Christ, through which the world has been crucified to me, and I to the world. Neither circumcision nor uncircumcision means anything; what counts is a new creation. Peace and mercy to all who follow this rule, even to the Israel of God.

Finally, let no one cause me trouble, for I bear on my body the marks of Jesus.

The grace of our Lord Jesus Christ be with your spirit, brothers. Amen.

 SCRIPTURE READINGS

MATTHEW (24:30-36)

“At that time the sign of the Son of Man will appear in the sky and all the nations of the earth will mourn. They will see the Son of Man coming on the clouds of the sky, with power and great glory. And he will send his angels with a loud trumpet call, and they will gather his elect from the four winds, from one end of the heavens to the other.

“Now learn this lesson from the fig tree: As soon as its twigs get tender and its leaves come out, you know that summer is near. Even so, when you see all these things, you know that it is near, right at the door. I tell you the truth; this generation will certainly not pass away until all these things have happened. Heaven and earth will pass away, but my words will never pass away.

No one knows about that day or hour, not even the angels in heaven, nor the Son, but only the Father.”

SOORP KEVORK – SAINT GEORGE

St. George was born in Cappadocia of noble, Christian parents and on the death of his father, accompanied his mother to Palestine, her country of origin. He was martyred at Lydda in Palestine (Nicomedia). He held an important post in the Roman army - the rank of tribune (equivalent to colonel in modern terms) -during the reign of the Emperor Diocletian (245-313). Diocletian was a great persecutor of Christians and when the persecutions began George put aside his office and complained personally to the Emperor of the harshness of his decrees and the dreadful purges of Christians. For his defiance he was thrown into prison and tortured. He would not recant his faith however and the following day he was dragged through the streets and beheaded. He also tore down the Emperor's decrees as they were posted in Nicomedia. So he was one of the first to perish. The Emperor's wife, Alexandria was so impressed at the Saint's courage that she became a Christian and so too was put to death for her trouble.

Խաչի տօներուն վերջինն է: Նախորդ միա տօները հասարակաց էին միա բոլոր եկեղեցիներուն համար, մինչ այս վերջինը միայն մենք կը տօնենք. մեզի յատուկ է ան:

660 թ.ին, Վարագայ լեռան կողերուն վրայ ճգնող մենակեաց մը՝ Թողիկ անունով, գիշերը տեսիլքի մը մէջ կը տեսնէ Վարագայ ժայռուտ գագաթին վրայ կազմուած տասներկու սիւներով տաճար մը մէջտեղը լուսասփիւռ խաչով, զոր հետզհետէ փոխադրուելով կամփոփուի Վարագայ վանքի սեղանին վրայ:

Թողիկ եւ իր աշակերտը՝ Յովել կը փութան եկեղեցի ու կ'երկրպագեն լուսափայլ մասունքին՝ որ Ս. Խաչափայտէն մասունք մըն էր, եւ որ Ս. Հռիփսիմէ եւ իր ընկերուհիները իրենց հետ բերած էին: Հալածանքներու հետեանքով, Ս. մասունքը այդտեղ ճգնող քահանաներու խնամքին յանձնած էին եւ այդ վայրերէն հեռացած:

Խաչափայտի յայտնութեան այս լուրը մեծ խանդավառութիւն կը ստեղծէ Վասպուրականի մէջ եւ օրուան կաթողիկոս՝ Ներսէս Գ. Շինող Հայրապետ կը փութայ Վարագ՝ Վարդ Պատրիկ սպարապետի հետ եւ հաստատելով մասունքին ստուգութիւնն ու պատմական մանրամասնութիւնները, կը տնօրինէ, որ ամէն տարի, Խաչվերացի տօնէն երկու շաբաթ վերջ կատարուի Վարագայ Խաչի տօնը:

Խաչափայտին կտորը, մինչեւ 1021 կը մնայ Վարագի Ս. Նշան վանուց եկեղեցիին մէջ: Երբ Վասպուրականի Սենեքերիմ Արծրունի թագաւորը Սեբաստիա կը գաղթէ, հետը կը տանի զայն եւ կը տեղադրէ հոն կառուցուած Ս. Նշան եկեղեցիին մէջ: Բայց իր կտակին համաձայն, իր մահէն ետք, 1026-ին, իր մարմինին հետ Ս. մասունքն ալ կը փոխադրուի Վարագ, ուր կը մնայ մինչեւ 1651:

Նոյն տարին, Սիւլէյման եւ Չօմար փաշաները Վարագայ վանքը կողոպտելով կը տանին նաեւ Ս. Նշանը. բայց երկուքն ալ չարաչար վախճան կ'ունենան: Իրենց յաջորդը Իպրահիմ Պէյ, տեսնելով որ այդ նուիրագործ աւարը դժբախտութիւն միայն կը պատճառէ, կ'ուզէ զայն յանձնել վանահայր Պետրոս եպիսկոպոսին, որ սակայն, կը պնդէ որ մասունքը պէտք է յանձնուի հոն, ուրկէ որ խլուած էր:

Իպրահիմ Պէյի հրամանին վրայ, Վանեցիք կու գան եւ սրբութիւնը առնելով, փոխանակ վանքի եկեղեցիին, մասունքը կը գետեղեն քաղաքի Ս. Տիրամայր եկեղեցիին մէջ՝ աւելի ապահով նկատելով զայն, որուն պատճառով ալ, եկեղեցին անկէ ետք կը կոչուի Ս. Նշան: Ըստ հասած տեղեկութիւններու, մինչեւ վերջերը, հոն կը պահուէր սրբազան մասունքը:

Der Hayr and the Board of Trustees congratulate all those who are named Kevork, George, Varak and Totig and wish them good health, happiness and a long and prosperous life.

Of miraculous apparition of the Cross the Greek Orthodox Church has the Apparition of 351, in Jerusalem, and the Armenian Church that of Varak in 653. we also observe the Apparition of the Cross, as already explained. The apparition of the Holy Cross at Varak, however, occurred in the days of Catholicos Nerses III Builder, who also established that feast. St. Hripsime had had a piece of the original Cross which she eventually hid in the rock called Galilee, located above Varak. That piece of the Cross had appeared to the ascetics, Todik and Hovel. Leaving its place, it had come to rest on the Church of Varak, and was seen and worshiped first by Todik and Hovel and later pilgrims from the surrounding villages and the city of Van. The discovery of the Cross took place in the year 327. However Hripsime's martyrdom having taken place in 301, the existence of a piece of the Cross before its discovery may be explained, similarly, through tradition, since it is said of James, brother of the Lord, that he had succeeded in securing a piece in the course of the Exaltation and that in the days of Emperor Claudius 41-50 A.D., Queen Mother Patronice had realized the discovery of the Cross. The particle of the Cross resting in Varak, which had been designated simply as *Nishan* (sign) remained there until 1021 and was transferred the same year to Sebast or Sebastia (present Sivas), and was returned to Varak, then transferred to Khoshab, and in 1655 brought to the Cathedral of *Diramayr* in Van. Consequently the church was named Soorp Nishan. The feast takes place fifteen days after the Exaltation of the Cross, that is, on the Sunday which falls between September 25 and October 1.

ՍՈՒՐԲ ԳԷՈՐԳ

Մնած է կապաղովկոյ Գամիր գաւառը Քրիստոնեայ ընտանիքի մէջ. ապրած է Պաղեստին եւ նահատակուած մօտաւորապէս 303-ին՝ Նիկոմեդիա: Զինուորագրուելով Հռոմէական բանակին, իր արիւթեան եւ իմաստութեան շնորհիւ, Դիոկղետիանոս կայսեր օրով կը հասնի զօրավարի աստիճանին:

Քրիստոնէական հալածանքներու շրջանին, Նիկոմեդիոյ հրապարակին կեդրոնը գետեղուած կայսեր հրովարտակը կը պատռէ եւ որուն պատճառով անասելի շարշարանքներու կ'ենթարկուի: Սակայն, ան ո՛չ միայն չ'ուրանար հաւատքը, այլ կը յորդորէ իր հաւատակիցները որպէսզի շվախնան անոնցմէ, որոնք միայն մարմինը կրնան սպաննել եւ ո՛չ հոգին, որուն հետեւանքով ալ կը նահատակուի:

Բազմաթիւ աւանդութիւններ կան հիւսուած Ս. Գէորգի մասին. ըստ անոնցմէ մէկուն՝ Մագնետիոս կայսեր կինը՝ Աղեքսանդրիա թագուհին եւ Աթանասիոս անունով կախարդ մը Քրիստոնէութիւնը կ'ընդունին: Այլ աւանդութեան մը համաձայն, Ս. Գէորգ վիշապը սպաննելով կ'ազատէ կոյս մը, որուն համար ալ կը կոչուի Վիշապասպան Սուրբ: Սուրբ Գէորգ անունով եկեղեցիներ ունին Հայերն ու Եւրոպացիները. իսկ Ս. Գէորգ համարուած է Անգլիացիներուն պահապան սուրբը: .